

vaager over, at ejendommelige Naturforhold i Jylland ikke blive forstyrrede, Raabjerg Mile, Fossedalen, Svinkløv, at Jyderne kende og elske det sjællandske Landskab, kende og elske de Minder, som ere opsamlede i vore Kunstsamlinger og historiske Samlinger her i Kjøbenhavn. Jeg tror, at dette betinger en aandelig Vækst i Befolkningen, en Forbindelse mellem Landets Dele, som er af langt større Betydning til at holde Landet sammen, end man maaske ved en overfladisk Betragtning vil tro. Og skulde det da endelig heller ikke have nogen Betydning, at f. Eks. en fattig Tjenestekarl eller Tjenestepige, som konditioner her i Kjøbenhavn, ikke skal være fuldstændig afskaaret fra at se Slægt og Venner en Gang om Aaret i en knap tilmaalt Fritid. Jeg synes, det har nogen Betydning. Saa siger man: Det skal Staten ikke betale for. Saa kunde man ligesaa godt sige: Staten skal heller ikke betale for det andet, for Nærtrafikken, for saa vidt den ikke svarer Regning. Jo, Staten kan her i Danmark og bør bidrage noget hertil ved kun at kræve en maadelig Forrentning, ved ikke at være for skrap i sine Krav om Forrentning. Paa den anden Side maa Kravet om en Forrentning til en vis Grad opretholdes. Det er naturligvis lettere at opstille de skarpe Principper, det tager sig meget bedre ud, det lyder bedre, det skærer bedre igennem. Men jeg tror, at naar man vil gøre det, som passer bedre for Landets Kaar, det som er fornuftigt, som ikke hæmmer Trafikkens Udvikling, maa man se at liste og lirke og lempe sig frem ad Kompromis'ernes Vej; jeg tror ikke, der er nogen anden Vej.

Endelig vil jeg gøre et Par Bemærkninger om det Punkt, som den ærede Minister ogsaa berørte, nemlig Returbillet-systemet. Det ærede Medlem for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Vilh. Lassen) og andre med ham har sagt, at de ikke kunne forstaa, hvorfor man har ophævet Tur- og Retur-Systemet. Jeg maa lige i Modsætning til de ærede Medlemmer sige, at jeg kan egentlig ikke forstaa, hvordan man nogen Sinde har fundet paa den Ide at indføre Tur- og Retur-Systemet. Paa Forhaand synes det at være noget af det urimeligste og mest irrationelle, at en Mand, fordi han kører to Gange 5 Mil, skal betale mindre, end naar han kører 10 Mil en Gang, naar det vel med fuldkommen Sikkerhed kan godtgøres, at den enkelte Rejse paa 10 Mil er en mindre Præstation fra Statsbanernes Side end de to Gange 5 Mil.

Ja, jeg kan jo saa saare godt forstaa, hvorledes man er kommen dertil. Det er slet ikke af rationelle Grunde. Man er kommen dertil, fordi Jernbanerne fra først af vare private Foretagender, som konkurrerede med andre Transportmidler, med Søtransporten, med Vogntransporten i Jernbanernes Morgen, eller med andre paralleltløbende Jernbaner, saaledes som det i saa høj Grad er Tilfældet i Tyskland og England. Lad mig tage et Eksempel fra England. Der gaar 3 eller nu 4 Jernbaner direkte fra London til Edinburgh, fra England til Skotland. Det har naturligvis den allerstørste Betydning for hver af disse Baner, at en Mand, der rejser fra London til Edinburgh, rejser tilbage paa samme Bane. Derfor indrømmer man Returrabat. Men hvis der nu kun var en Bane, saa kunne De tro, at saa dygtige Forretningsfolk, som Lederne af de engelske Privatbaner ere, ville det ikke kunne falde dem ind at indføre Returbilletssystemet, med mindre der da kunde være Tale om en Konkurrence med Dampskibe, hvilket der netop der sjældnere kan være Tale om end hos os, hvor Søtransporten er en Diagonal mellem to Linier, som danne en ret Vinkel med hinanden. Det forekommer mig derfor at være irrationelt, og ikke blot dette, men hvis man atter kom ind paa Returbilletssystemet, vilde det vise sig, at det vil være aldeles umuligt at fastholde en Grænse, som vilde forhindre, at man kom ind paa det absurde, det aldeles urimelige. Det ærede Medlem for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Vilhelm Lassen) — sagde, at vi skulde standse ved 30 Kilometer, inden for 30 Km. burde vi atter indføre Tur-Retur-systemet; men ærede Rigsdagsmænd, der repræsenterer Steder i Landet, der laa 31 eller 32 Km. fra det Sted, hvor de vare interesserede i at rejse hen, vilde selvfølgelig sige: Det er ganske urimeligt, at vi ikke skulle have de samme Begunstigelser som dem inden for de 30 Km. Og saa kommer man til det, at man rejser om Lørdagen og vil tilbringe Søndagen paa et Sted og først rejse hjem om Mandagen, og Returbilletterne skulle saa gælde 2 Dage paa Helligdagene. Dernæst har man ved Paaske og Juletid 2 Helligdage i Rad, og saa skulle naturligvis Returbilletterne gælde 3—4 Dage, og inden vi vide af det, ere vi inde paa det vilde, paa det virkelig fuldkommen vilde, saaledes som i Preussen, hvor Tur-Returbilletterne nu gælde 45 Dage uden nogen som helst Begrænsning. Hvis man vil hævde